

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca		
1.2 Facultatea	Geografie		
1.3 Departamentul	Geografie Regională și Planificare Teritorială		
1.4 Domeniul de studii	Geografie		
1.5 Ciclul de studii	Licență		
1.6 Programul de studii	Geografia turismului, linia de studiu în limba germană		
1.7 Forma de învățământ	ZI		

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE			
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Angelica Pușcaș			
2.3 Titularul activităților de seminar	Ş.l. dr. Simona Mălăescu			
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare
				E
				2.7 Regimul disciplinei
				DOB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					7
Examinări					6
Alte activități ...					-
3.7 Total ore studiu individual	83				
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul total de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Sunt utile cunoștințe de geografie fizică și geografie umană, istorie, arheologie, filologie, antropologie și psihologie socială, dar nu constituie condiții obligatorii pentru abordarea cursului.
4.2 de competențe	Continuitatea valorificării aplicative a cunoștințelor dobândite permite o parcurgere graduală a capitolelor, în strânsă relație cu evoluția cronologică și istorică a civilizației umane.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sală dotată cu calculator/laptop, videoproiector
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală echipată cu calculatoare, conexiune la Internet, videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	• C1 Completarea și structurarea cunoștințelor asupra relației om-societate-mediu prin introducerea variabilei culturale; • C2 Cunoașterea repartiției teritoriale a principalelor religii, arii lingvistice precum și a conflictelor generate la contactul dintre acestea; • C3 Înțelegerea și interpretarea cadrului și peisajului geografic ca o matrice culturală, potrivit cu: geneza, repartitia și dinamica ariilor culturale, cultura, viața socială și colectivitatea umană, relațiile dintre diferitele culturi, religia și varietatea culturală a locurilor religioase, cultura și organizarea societății, tranziția culturală și modernizarea, rolul tehnologiilor în raporturile grupurilor umane cu mediul, barierele culturale, contactul și conflictul social.
Competențe transversale	• CT1 Abordarea integrată a elementelor structurate în ansambluri geosistemice și aprofundarea procedeelor de <i>cercetare geografică operațională interdisciplinară</i>. • CT2 Cunoașterea metodelor de lucru folosite în analiza potențialului turistic, inclusiv a tehniciilor bazate pe utilizarea calculatorului. • CT3 Formarea abilităților necesare cooperării multidisciplinare, comunicării și edificării de relații partenariale fundamentate pe aplicarea cunoștințelor însușite și dezvoltarea raționamentelor științifice transdisciplinare. • CT4 Capacitatea de a crea tipare umane conciliante, echilibrate, capabile să surmonteze stări conflictuale, dezechilibre economice, stări de risc social, mentalități rasiste. Singura cale: respectul pentru cultura aproapelui tău, dezgolită de orice tip de judecată.

7. Obiectivele disciplinei (reiese din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Cursul își propune descifrarea unui proces fundamental: aculturația. • Însușirea bazei operaționale necesare în utilizarea metodelor și tehniciilor de investigare a domeniului geografic al antropologiei culturale
7.2 Obiectele specifice	• Inițierea studenților în analiza și interpretarea relațiilor sociale și teritoriale, în contextul evoluției istorice a culturilor și civilizațiilor superioare, individualizate la nivel universal, prin prisma conexiunilor relaționale: <i>analize tipologice, structurarea și dinamica specificității ansamblurilor culturale la nivel teritorial și planetar</i>. • Familiarizarea studenților cu coordonatele practico-aplicative actuale ale activității geografice, care au ca finalitate elaborarea planurilor de integrare turistică a valorilor culturale universale și a celor specifice fiecărei culturi. • Aplicarea metodelor moderne de investigare a ansamblurilor geoculturale în vederea eliminării/reducerii disfuncțiilor și stărilor critice care afectează structurile antropo-culturale și de elaborare a strategiilor axate pe cunoașterea, integrarea, protecția/conservarea/tolerarea lor. • Formarea abilităților de comunicare și de operaționalizare a cunoștințelor însușite prin elaborarea și susținerea de referate axate pe aprofundarea unor studii de caz prezentate în tematica aferentă cursului.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Registre ale procesului de aculturație. 1.1. De la geneza Civilizațiilor Superioare (Bizantină, Bactriană și.a.) la habitudini cotidiene de sorginte ritualică, magică, eclesiastică, laică	• expunerea combinată cu metode activ-participative	2 ore
2. Trasee culturale Sud-Nord, sau „jocul”	• expunerea interactivă	4 ore

centrelor și periferiilor. 2.1. Radiografie cronologică spațială și de evoluție pe urmele civilizațiilor minoică – elenistică – romanică – merovingiană – carolingiană – islamică – bizantină – occidental-feudală și premodernă	• modelarea • exemplificarea	
3. Puncte de vedere privind reabilitarea Eevului Mediu sau „vârstele eroice” ale turismului feudal (sec. X-XIII). 3.1. Valori culturale și de civilizație, cu impact în progradarea turismului urban	• conversația euristică • problematizarea • prelegere orală cu secțiuni interactive	2 ore
4. Mari Imperii (Roman, Mongol...) în avangarda geografiei circulației	• observarea sistematică și independentă • instruirea programată	2 ore
5. Iudaismul, Creștinismul și Islamismul, între „trunchiul” comun și individualitățile dezvoltate 5.1. Religii - universale și locale. De la credințe și filozofii majore la superstiții, cutume, ritualuri și Între Orient și Occident. 5.2. Incursiune sumară în sistemul religiilor universale	• folosirea aplicațiilor soft specializate • prelegere orală cu secțiuni interactive	4 ore
6. Similitudini și deosebiri între civilizațiile funerare ale Egiptului Faraonic și cele Precolumbiene	• analiza comparativă • investigația în comun	2 ore
7. Cultura iudaică, factor primordial de fluidizare a valorilor universale 7.1. De la Yabneh până în secolul al XVIII-lea 7.2. Cotitura emancipării 7.3. Iudaismul contemporan 7.4. Studiu de caz: Condiția femeii în iudaism 7.5. Studiu de caz: Căsătoria – Nisuin	• prelegere orală cu secțiuni interactive • conversația euristică • explicația	2 ore
8. Simbolistică universală și transcendență în geografia mentală. 8.1. Superstiții, cutume, ritualuri, elemente apotropaice, credințe ancestrale etc.	• prelegere orală cu secțiuni interactive • dezbaterea • conversația euristică	4 ore
9. Spațiul Carpato-Danubiano-Balcanic între Orient și Occident, 9.1. Studiu de antropologie culturală stratigrafică	• metode didactice activ-participative (studiu de caz, discuții interactive, investigații în comun)	4 ore
10. Masă rotundă. Metoda asaltului de idei în decelarea valorilor turistice culturale	• dezbaterea • conversația euristică	2 ore
Bibliografie [1] G. Annoscia, <i>Enciclopedia religiilor (Zen, Iduaism, Islam, Creștinism, Voodoo, Secte, Buddhism, Secularizare, New Age)</i>, Ed. Pro Editură și Tipografie, București (2002) [2] V. Bodocan, <i>Geografie politică</i>, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca (1998) [3] Djuvara, N., <i>Între Orient și Occident. Țările Române la începutul epocii moderne</i>, Ed. Humanitas, București (2006)		

- [4] Djuvara, N., *Civilizații și tipare istorice. Un studiu comparat al civilizațiilor*, Ed. Humanitas, București (2006)
- [5] Djuvara, N., *Thocomenius – Negru-Vodă. Un voievod de origine Cumană la începuturile Țării Românești*, Ed. Humanitas, București (2007)
- [6] O. Drâmba, *Istoria culturii și civilizației, vol. I-X – Ediție definitivă*, Ed. Westfalia, Ed. Saeculum. I.O., București (1992)
- [7] A. Durant, V. Durant, *Civilizații istorice (vol. I - XVII)*, Ed. Prietenii cărții, București (2002-2007)
- [8] M. Eliade, *Tratat de istorie a religiilor*, Ed. Humanitas, București (2007)
- [9] I. Geiss, *Istoria lumii din preisorie până în anul 2000*, Ed. All Educational, București (2000)
- [10] M. R. Hayoun, *O istorie intelectuală a iudaismului. Luminile de la Cordoba la Berlin, vol I - II*, Ed. Hasefer, București (1998-1999)
- [11] P. Johnson, *O istorie a evreilor*, Ed. Hasefer, București (2005)
- [12] J. I. Niemirower, *Iudaismul*, Ed. Hasefer, București (2005)
- [13] O. Pecican, *Originile istorice ale regionalismului românesc, vol II*, Ed. Etnograph, Cluj-Napoca (2003)
- [14] O. Pecican, *Între cruciați și tătari*, Ed. Limes, Cluj-Napoca (2006)
- [15] O. Pecican, *Troia, Venetia, Roma*, Ed. Euro Press Group, București (2007)
- [16] H. Pirenne, *Orașele Evului Mediu*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca (2000)
- [17] Angelica Pușcaș, *Vitralii. Incursiuni în istoria și cultura turismului urban premodern*, Ed. Eclatant, Cluj-Napoca (2008)
- [18] Magda Stan, C. Vornica, *Istoria lumii pentru toți, Antichitatea*, Ed. Niculescu, București (2007)

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1 Proiecții actuale de programe turistice în spațiul civilizațiilor maritime mediteraneene	• conversația euristică • explicația • observația	2 ore
2. Ancestral și post-modernism în geosaptele mistic al culturii și civilizației precolumbiene	• expunerea • problematizarea • investigația în grup	Durată necuantificată (>2 ore)
3. Culturi maritime și continentale. Similitudini și deosebiri între civilizațiile minoică și maiașă	• modelarea • lucrul în grup organizat	2 ore
4. O istoriografie a comportamentului cotidian la români	• conversația euristică • studiul de caz • brainstorming • observația dirijată	2 ore
5. “Pe muchie de cuțit” între conceptele cu cultură și societate de consum. Fenomene de risc social și ecologic. Studiu de caz: Egiptul Antic	• conversația euristică • studiul de caz • brainstorming • observația dirijată	2 ore
6. Seducția goticului. Mutările în geografia comportamentală a vechiului continent	• expunerea • problematizarea • investigația în comun	2 ore
7. Realizarea de circuite turistice	• folosirea aplicațiilor soft specializate • modelarea • lucrul în grup organizat	2 ore

Bibliografie

1. G. Annoscia, *Enciclopedia religiilor (Zen, Iduism, Islam, Creștinism, Voodoo, Secte, Buddhism, Secularizare, New Age)*, Ed. Pro Editură și Tipografie, București (2002)
2. Djuvara, N., *Civilizații și tipare istorice. Un studiu comparat al civilizațiilor*, Ed. Humanitas, București (2006)
3. O. Drâmba, *Istoria culturii și civilizației, vol. I--X – Ediție definitivă*, Ed. Westfolia, Ed. Saeculum. I.O., București (1992)
4. A.Durant, V. Durant , *Civilizații istorice (vol. I - XVII)*, Ed. Prietenii cărții, București (2002-2007)
5. Geiss, *Istoria lumii din preistorie până în anul 2000*, Ed. All Educational, București (2000)
6. O. Pecican, *Originile istorice ale regionalismului românesc, vol II*, Ed. Etnograph, Cluj-Napoca (2003)
7. Angelica Pușcaș, *Vitralii. Incursiuni în istoria și cultura turismului urban premodern*, Ed. Eclatant, Cluj-Napoca (2008)

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorii reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară și din străinătate.
- Din analiza opinioilor formulate de angajatori privind atributele preferențiale ale formației de specialiști a rezultat un grad ridicat de apreciere a profesionalismului acestora, ceea ce confirmă faptul că, structura și conținutul curriculei educaționale construită pentru acest program de studii sunt corecte, cuprinzătoare și eficiente.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	• verificarea gradului de sistematizare și utilizare a noțiunilor însușite • coerența logică și forța argumentativă • gradul de asimilare a terminologiei de specialitate • aspectele atitudinale: interesul pentru studiu individual	Evaluare secvențială (orală) în timpul semestrului: - expunerea liberă - conversația de evaluare - chestionarea orală	10%
		Evaluare scrisă (finală) în sesiunea de examene: - testare sumativă	50%
		Participarea activă la cursuri	5%
10.5 Seminar/laborator	• capacitatea de aplicare în practică • capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate • criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiinciozitatea, interesul pentru studiu individual	Prezentare temă de seminar, elaborare și realizare miniproiect de cercetare	15%
		Evaluare scrisă finală (în sesiunea de examene): - rezolvarea itemilor din test	15%
		Participarea activă la seminarii	5%

10.6 Standard minim de performanță		
Cunoașterea aspectelor teoretice și metodologice de bază ale cursului de Cultură și civilizație (concepte, principii, metode, mijloace, indicatori, date și informații) în scopul inventarierii, ierarhizării și diferențierii tipurilor variate de resurse turistice culturale.		

Data completării

12.09.2019

Semnătura titularului de curs

Lect. univ. dr. Angelica Pușcaș

Semnătura titularului de seminar

Ş.l. dr. Simona Mălăescu

Data avizării în departament

20.09.2019

Semnătura director de departament